

Examen

Financieel Echtscheidingsadviseur Particulier

Najaar 2020

Casus Particulier

Casus Franken - Berghuis

Let op: In de beantwoording van de vragen dient u uit te gaan van de wet- en regelgeving per 1 januari 2020.

U dient uw uitwerking inclusief eventuele bijlagen/overzichten te beperken tot maximaal 15 pagina's (getypt) of maximaal 20 pagina's (handgeschreven).

Casus Franken - Berghuis

Jan Franken (M, geboren 5 juni 1960) en Yvonne Berghuis (V, geboren 10 december 1970) zijn, na 8 jaar ongehuwd samenwonen, sinds 10 augustus 2005 geregistreerd partners (partnerschapsvoorwaarden **bijlage 1**).

Zij hebben twee kinderen, Fabian (M, geboren 18 juli 2003, door Jan erkend) en Ilse (V, geboren 4 februari 2006). De pubertijd van de kinderen heeft het leeftijdsverschil tussen Jan en Yvonne in de afgelopen jaren pijnlijk duidelijk gemaakt. Yvonne heeft in 2018 tijdens de bridgeavond een nieuwe liefde gevonden, Frits (M, weduwnaar, geboren 15 mei 1968). Frits heeft nooit kinderen gehad en vindt het geweldig dat Yvonne kinderen heeft. Yvonne is samen met Ilse op 1 februari 2019 bij Frits gaan wonen. Fabian wil echter niets met Frits te maken hebben en is bij Jan blijven wonen. Frits is na het overlijden van zijn vrouw in 2010 verhuisd naar een kleinere koopwoning (WOZ waarde € 410.000, hypotheek € 190.000 aflossingsvrij volledig box 1). Nu Yvonne en Ilse bij hem zijn komen wonen is het toch allemaal wat krap. Yvonne en Frits hebben daarom besloten om na de scheiding samen (50/50) een ander huis te gaan kopen.

Jan en Yvonne hebben tot 1 maart 2014 in de koopwoning van Yvonne gewoond (gekocht in 2004, hypotheek € 180.000 aflossingsvrij, volledig box 1, netto verkoopopbrengst voor aflossing hypotheek € 230.000). Na tijdelijk in een huurwoning te hebben gewoond, hebben zij op 1 april 2016 gezamenlijk de huidige woning gekocht (50/50). De koopsom (inclusief kosten € 290.000) hebben zij voldaan met € 50.000 spaargeld van Yvonne en € 240.000 hypotheek (beiden schuldenaar, 30 jarige annuïteit, rente 3,2% 20 jaar vast). De financieringskosten hebben zij van het gezamenlijke spaargeld betaald. In de afgelopen jaren hebben zij de volledige hypotheekrente in de IB-aangifte afgetrokken. Omdat Yvonne het hoogste inkomen had, hebben zij de inkomsten eigenwoning altijd volledig aan haar toegerekend.

Yvonne is sinds 2007 werkzaam bij de AFM in Amsterdam (jaaropgaaf 2019 **bijlage 3**). Daarvoor was zij werkzaam in de financiële sector. Jan is de afgelopen 15 jaar als freelancer werkzaam geweest in de marketing. Zijn laatste opdracht duurde in totaal twee jaar en liep af in oktober 2019. Sindsdien is het hem nog niet gelukt ander werk te vinden. Zijn bruto jaarinkomen bedroeg in 2018 € 62.000 en in 2019 € 43.000. Door de coronacrisis en zijn leeftijd maakt hij zich grote zorgen over zijn toekomstig inkomen. Door zijn werk als freelancer heeft Jan nauwelijks pensioen opgebouwd. Als aanvulling heeft hij sinds 1 juni 2010 jaarlijks € 6.000 op een lijfrenterekening gestort. Omdat hij zonder werk zit, dateert de laatste storting van 1 juni 2019. Van deze laatste storting was € 1.000 niet aftrekbaar.

Als extra appeltje voor de dorst heeft hij in 2008 een vakantiehuisje gekocht. De aankoop heeft hij betaald met een schenking van zijn vader (€ 24.000 na schenkbelasting) en een aflossingsvrije hypotheek van € 90.000. De notaris heeft tegelijk met de levering van het vakantiehuis van deze schenking een akte opgesteld. Hierin is een uitsluitingsclausule bij scheiding opgenomen. De inboedel van het vakantiehuisje heeft hij betaald van zijn spaargeld. De jaarlijkse huurinkomsten bedragen € 12.000. Uit de huurinkomsten zijn de hypotheeklast en de beheer- en eigenaarslasten (€ 4.800 per jaar) betaald.

In juni 2019 heeft de vader van Jan opnieuw € 20.000 aan hem geschonken. Dit bedrag is door zijn vader rechtstreeks overgeboekt naar de geldverstrekker als aflossing op de hypotheek (restant hypotheek € 70.000, rente 2,2% nog 5 jaar vast). Zijn vader heeft ook de verschuldigde schenkbelasting voldaan. Deze schenking is niet op papier vastgelegd. De opbrengst uit de verhuur van het vakantiehuisje is door Jan en Yvonne alle jaren gebruikt voor de vakanties met de kinderen. De WOZ waarde 2020 van het vakantiehuisje is € 180.000.

Fabian is na het behalen van zijn Havo diploma doorgegaan naar het VWO. Hij hoopt in 2022 ook dit diploma te halen en daarna fiscaal recht te kunnen gaan studeren. Ilse zit in 3-VWO en heeft nog geen idee wat zij in de toekomst wil gaan doen.

Ondanks alle boosheid bij Jan over het vertrek van Yvonne, is het eind 2019 toch gelukt om via mediation tot afspraken te komen (getekend convenant **bijlage 2**). De afspraak dat Jan nog tot zijn AOW-leeftijd samen met Fabian in de echtelijke woning mag blijven wonen, was hierin doorslaggevend. Op de dag dat het convenant is getekend heeft Yvonne zich samen met Ilse bij de gemeente laten inschrijven op het adres van Frits. Op 10 januari 2020 is door de advocaat het verzoekschrift ingediend.

In de beantwoording van de vragen dient u uit te gaan van de wet- en regelgeving per 1 januari 2020

Vraag 1

Wat zijn de juridische rechten en plichten van Jan en Yvonne ten opzichte van de kinderen (Fabian en Ilse)? Welke juridische rechten hebben de kinderen ten opzichte van Jan en Yvonne?

Vraag 2

*Welke onjuistheden en/of onlogische bepalingen en/of fiscale risico's constateert u in het getekend convenant (**bijlage 2**)?*

(Let op: omdat hierna nog gevraagd wordt om sommige bedragen te berekenen, ontbreken deze in het getekend convenant. Dit zijn geen onjuistheden).

*Welke onjuistheden constateert u in de op basis van de Tremanormen gemaakte berekening van de draagkracht van Yvonne voor de partneralimentatie (**bijlage 5**)?*

Vraag 3

Stel de verdeling en verrekening van het vermogen van Jan en Yvonne vast. Bereken het tussen Jan en Yvonne te betalen bedrag uit hoofde van de verdeling, verrekening en eventuele vergoedingsrechten.

Benoem de eventuele fiscale gevolgen van de verdeling en verrekening.

*Gebruik hierbij het getekend convenant (**bijlage 2**), de partnerschapsvoorwaarden (**bijlage 1**), het overzicht hypotheek echtelijke woning (oude woning bewoond door Jan, **bijlage 4**) en het overzicht overige bezittingen (**bijlage 6**).*

Indien van toepassing bedraagt de belastinglatentie 30%.

Vervolg casus:

Zowel Fabian als Ilse hebben gebruik gemaakt van hun recht om met de rechter te gaan praten. Hierdoor en door de coronacrisis heeft de procedure langer geduurd. Op 11 juni 2020 is de beschikking afgegeven. Door alle vertraging zijn de spanningen in het gezin behoorlijk opgelopen. Jan is inmiddels zo boos dat hij weigert verder mee te werken aan het inschrijven van de ontbinding van het geregistreerd partnerschap. Yvonne heeft van de advocaat begrepen dat zij hierdoor langer partneralimentatie aan Jan moet gaan betalen.

Vraag 4

Wat zijn voor Yvonne de (juridische) gevolgen van de weigering van Jan om mee te werken aan de inschrijving? Klopt de informatie van de advocaat dat Yvonne hierdoor langer partneralimentatie aan Jan moet gaan betalen? Motiveer uw antwoord.

Vervolg casus:

Yvonne heeft een brief van de belastingdienst ontvangen waarin wordt aangekondigd dat haar IB teruggaaf over de jaren 2016 tot en met 2018 zullen worden gecorrigeerd. De inspecteur motiveert deze voorgenomen correctie van de inkomsten eigen woning door de eigenwoningsschuld van Yvonne te verlagen op grond van de brief van staatsecretaris Wiebes van 14 april 2017.

Vraag 5

Bereken de maximale eigenwoningsschuld van Jan en Yvonne op basis van de brief van staatsecretaris Wiebes van 14 april 2017. Wat kunnen Jan en Yvonne doen om de correctie van de IB teruggaven alsnog te voorkomen?

Vervolg casus:

Yvonne heeft geprobeerd de dreigende IB correctie met Jan bespreekbaar te maken. Maar ook hierin wil hij op geen enkele manier aan een oplossing meewerken. Het is wat hem betreft Yvonne haar probleem. Gelukkig is op 29 september 2020 de ontbinding van het geregistreerd partnerschap wel eindelijk ingeschreven.

Yvonne en Frits hebben inmiddels de voorlopige koopovereenkomst voor een ruimere woning getekend (koopprijs € 465.000 k.k.). Zij willen de aankoop betalen met de te verwachten overwaarde van de woning van Frits en een gezamenlijke hypotheek van € 265.000. De kosten betalen zij uit het gezamenlijke spaargeld. Gezien het inkomen en de eigen middelen van Frits, verwacht de hypotheekadviseur geen problemen met de financiering. De hypotheek van € 265.000 is inmiddels aangevraagd (volledig aflossingsvrij, rente 1,9% voor 10 jaar vast).

Vraag 6

Hoe worden de echtelijke woning en de door Yvonne en Frits aan te kopen woning en de voor de aankoop van deze panden aangegane (hypothecaire) leningen in de aangifte inkomstenbelasting 2020 en 2021 van Yvonne verwerkt? Geef in uw beantwoording de aangiften zonder een eventuele vrije toerekening met Frits.

Ga hierbij uit van het getekend convenant (**bijlage 2**), het overzicht hypotheek echtelijke woning (oude woning bewoond door Jan, **bijlage 4**) en de volgende gegevens:

- de aftrek van de hypotheekrente van de echtelijke woning door Yvonne over de afgelopen jaren wordt door de belastingdienst gecorrigeerd.
- de WOZ waarde van de echtelijke woning in 2020 bedraagt € 345.000 en in 2021 € 378.000. De vrije verkoopwaarde bedraagt op 1 januari 2020 € 380.000, op 1 januari 2021 € 400.000 en op 1 januari 2022 € 425.000.
- de kosten voor de eigendomsakte bedragen € 800, voor de hypotheekakte € 550, voor de taxatie € 350 en voor het hypotheekadvies € 2.450.
- naast de hypotheek verstrekt de bank een overbruggingskrediet van € 200.000 (rente 3%).
- de eigendomsakte van de nieuwe woning passeert op 1 december 2020.
- de overdracht van de oude woning van Frits vindt plaats op 1 februari 2021. Op deze datum verhuizen zij naar de nieuwe woning (inschrijving BRP).
- De WOZ waarde van de nieuwe woning in 2020 bedraagt € 440.000 en in 2021 € 448.000.
- de verkoopopbrengst van de oude woning van Frits bedraagt € 430.000 (na verkoopkosten, voor aflossing hypotheek en overbruggingskrediet).
- Frits en Yvonne doen in de IB aangifte een beroep op het besluit van januari 2018 inzake de eigenwoningschuld.

Vervolg casus:

Jan maakt zich zorgen of hij financieel na de scheiding rond kan komen. Zeker als Fabian in het najaar van 2022 gaat studeren.

Vraag 7

Bereken het besteedbaar inkomen van Jan als Fabian gaat studeren. Beschrijf eventuele oplossingen indien er uit uw berekening een tekort blijkt.

Ga bij uw berekening uit van het getekend convenant en de volgende gegevens:

- Jan heeft nog steeds geen werk gevonden.
- Fabian blijft bij Jan wonen, Ilse blijft bij Yvonne wonen.
- De partneralimentatie bedraagt na indexering € 1.035 per maand.
- Het saldo op de spaarrekening van Jan is € 8.500, rente 0,25% per jaar.
- Het saldo op de rekeningen van Fabian en Ilse is gelijk aan de datum van inschrijving (rente 0,75%).
- De maandlast van de annuïtaire hypotheek op de echtelijke woning bedraagt € 1.038, de in 2022 in totaal betaalde rente bedraagt € 6.642.
- De WOZ waarde van de echtelijke woning is € 394.000.

- *De WOZ waarde en overige gegevens van het vakantiehuisje zijn ongewijzigd gebleven.*
- *Jan betaalt jaarlijks € 2.500 aan studiekosten voor Fabian.*
- *Fabian ontvangt zelf de maandelijkse bijdrage in het levensonderhoud van Yvonne en zijn zorgtoeslag. Hij betaalt zelf zijn premie ZKV en € 350 kostgeld per maand aan Jan.*
- *Jan heeft maandelijks na de betaling van de kosten voor de kinderen € 1.650 nodig om van te leven.*

Vervolg casus:

Naast de zorgen over zijn inkomen in de komende jaren, maakt Jan zich ook zorgen over zijn inkomen als hij met pensioen gaat. Hij twijfelt er steeds meer aan of de afspraken over het pensioen in het convenant wel zo handig zijn geweest of dat hij toch beter had kunnen vasthouden aan de afspraken in de partnerschapsvoorwaarden.

Vraag 8

Beschrijf de voor- en nadelen voor Jan en Yvonne van de over het pensioen in het convenant gemaakte afspraken ten opzichte van de afspraken over het pensioen in de partnerschapsvoorwaarden.

***** Dit was de laatste vraag van dit examenonderdeel *****